

MEDYA TAKİP DOSYASI

06 Ağustos 2024 Salı

TÜFE temmuzda yüzde 3,23 arttı

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), temmuzda aylık bazda yüzde 3,23, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yüzde 1,94 artış gösterdi. Yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde 61,78, yurt içi üretici fiyatlarında yüzde 41,37 olarak gerçekleşti. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, temmuzda 12 aylık ortalamalar dikkate alındığında, tüketici fiyatları yüzde 65,93, yurt içi üretici fiyatları yüzde 47,55 arttı. Aylık bazda TÜFE yüzde 3,23, Yİ-ÜFE yüzde 1,94 artış gösterdi.

TÜFE, temmuzda geçen yılın aralık ayına göre yüzde 28,76, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 61,78 oldu. Böylece Kasım 2023'te yüzde 61,98 olarak hesaplanan TÜFE'den bu yana en düşük oran kayıtlara geçti. Yİ-ÜFE ise Aralık 2023'e göre yüzde 21,81, geçen yılın temmuz ayına kıyasla yüzde 41,37 olarak gerçekleşti.

EN FAZLA FİYAT ARTIŞI %38 İLE ELEKTRİKTE

Tüketici fiyatları bazında temmuzda en fazla fiyat artışı yüzde 38 ile elektrikte, en fazla fiyat düşüşü ise yüzde 14,92 ile patates ve bazı yumru bitkilerle ilgili ürünlerde görüldü.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, geçen ay elektrikteki fiyat artışını yüzde 17,22 ile içkiler, yüzde 11,8 ile demir yolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı izledi.

Temmuzda fiyatı en çok artış gösteren diğer ürünler arasında yüzde 10,09 ile kişisel ulaştırma araçlarının yakıt ve yağları, yüzde 8,01 ile yumurta ve yumurta ile ilgili ürünler, yüzde 7,07 ile sebze yer aldı.

Geçen ay en fazla fiyat düşüşü ise yüzde 14,92 ile patates ve bazı yumru bitkilerde gerçekleşti. Bunu, yüzde 6,43 ile çocuk giyimi, yüzde 4,25 ile erkek ayakkabısı, yüzde 3,44 ile kümes hayvanları eti, yüzde 2,96 ile yemek odası ve oturma odası mobilyaları takip etti.

TÜİK'in tüketici fiyatları endeksinde göre, temmuzda aylık bazda fiyatları en fazla artan ürünler ile bunların bir önceki aya göre değişim oranları şöyle:

Elektrik 38,17, **İçkiler** 17,22, **Demir yolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı** 11,8, **Kişisel ulaştırma araçlarının yakıt ve yağları** 10,09, **Yumurta ve yumurta ile ilgili ürünler** 8,01, **Sebze (patates ve bazı yumru bitkiler hariç)** 7,07, **Otel, pansiyonlar ve diğerleri** 6,72, **Kahve** 5,51, **Ekme** 5,21, **Sigaralar** 4,84, **Temmuzda fiyatı en fazla düşen veya en az artış gösteren seçilmiş ürünler ile bir önceki aya göre değişim oranları şöyle:** Patates ve bazı yumru bitkiler -14,92, Çocuk giyimi -6,43, Erkek ayakkabısı -4,25, Kümes hayvanları eti -3,44, Yemek odası ve oturma odası mobilyaları -2,96.

DIŞSAL UNSURLARIN YUKARI YÖNLÜ ETKİSİ AZALDI

Uzmanlar, enflasyondaki düşüş sürecinin bundan sonraki aylarda da devam edeceği tahmininde bulundu.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), temmuzda aylık bazda yüzde 3,23, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yüzde 1,94 artış gösterdi. Yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde 61,78, yurt içi üretici fiyatlarında yüzde 41,37 olarak gerçekleşti.

Ekonomist Haluk Bürümcekçi, yaptığı değerlendirmede, enflasyon için dışsal unsurların yukarı yönlü etkisi belirgin azaldığını belirterek, "Kurların ılımlı seyrinin devamı, ücretler, yönetilen fiyatlar ve emtia fiyatlarında başka bir şokun gözlenmemesi durumunda enflasyon aylık eğilimi, Eylül'den itibaren tekrar yavaşlamaya geçebilir." ifadelerini kullandı. Önlerindeki dönemde enflasyonun seyri açısından, başta petrol

olmak üzere küresel çapta emtia fiyatlarının ne yönde seyredeceğinin ana belirleyicilerden biri olmaya devam edeceğine işaret eden Bürümcekçi, şunları kaydetti:

"CRB tüm emtialar endeksinin temmuz ayında belirgin gerilemesi ile dolar bazında yılbaşından bu yana yüzde 6,9 ve son bir yıllık dönemde ise yüzde 2 civarındaki artışın yavaşlaması, dış kaynaklı enflasyonist baskıların yukarı yönlü etkisinin zayıfladığı anlamına gelmektedir. Buna ek olarak, güçlü ters dolarizasyon eğilimi ve yabancı portföy girişinin devamı ile temmuz ayında kur sepeti ortalama artışının yüzde 1,4 ile sınırlı kalması, döviz kurlarının dezenflasyon hedefine yardımcı olmaya devam ettiğini göstermektedir."

Bürümcekçi, diğer taraftan, iç talebin daha belirgin güç kaybettiğine yönelik işaretlerin üreticilerin maliyet artışlarını tüketiciye yansıtmakta zorlanmaya başlayacağını aktardı.

Fiyatlamada davranışlarında bozulma ve hizmet enflasyonundaki katlığın sürdüğüne dikkati çeken Bürümcekçi, ağustos başında doğal gaz fiyatlarında mesken aboneleri için yapılan artışın TÜFE üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerinin toplam 1 puan civarında olmasının beklendiğini vurguladı.

Parasal sıkıştımının krediler ve iç

talep üzerindeki gecikmeli etkileri ve TL'de reel değerlenme eğiliminin devamı ile enflasyon ana eğiliminin Eylül'den itibaren tekrar yavaşlama eğilimine geçmesinin beklenebileceğini söyleyen Bürümcekçi, enflasyonun 2024 sonunda yüzde 45 seviyesine gerileyebileceğini kaydetti. Bürümcekçi, para politikasındaki sıkıştımın dezenflasyon patikasına dönüşte katkılarının devamının beklendiğini ifade etti.

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Levent Yılmaz da piyasa beklentilerinin altında gerçekleşen bir aylık enflasyonun beklentileri yönetmek açısından önemli olduğunu bildirdi. Yılmaz, "Merkez Bankası'nın haziran ayından itibaren açıklamaya başladığı sektörel enflasyon beklentilerine baktığımızda özellikle reel sektörün enflasyon beklentisi ve hane halklarının enflasyon beklentisinin halen piyasa katılımcıların anketinin çok üzerinde olduğunu görüyoruz. Burada hane halkları ve reel sektörün enflasyon beklentilerinin yukarıda olmasının sebeplerinin başında, bu aylık enflasyonun ana eğilimindeki düşüşün henüz bu iki grup tarafından net olarak hissedilmemesi geliyor." ifadelerini kullandı. Yılmaz, hane halklarının beklentilerine ilişkin olarak, fiyat artışlarının sepetin yüzde 60'a denk gelen konut, ulaştırma ve gıdadan oluştuğunu anlattı.

FOSİL YAKITTAN UZAKLAŞIYOR

Çin'de rüzgar ve güneş, ilk kez kömürü solladı

Dünyanın en büyük enerji tüketicisi olan Çin, rüzgar ve güneş enerjisi kapasitesinde kömürü geride bırakarak tarihi bir dönüm noktasına ulaştı. Rystad Energy'nin Çin Ulusal Enerji İdaresi'nin (NEA) verilerine dayandırdığı analizine göre, bu yılın Haziran ayından itibaren rüzgar ve güneş enerjisi ilk kez kapasite olarak kömürü geride bıraktı. Bu değişim, ülkenin fosil yakıtlardan uzaklaşarak temiz enerjiye yönelme kararlılığının bir göstergesi olarak değerlendiriliyor. Analize göre, 2026 yılına kadar güneş enerjisinin tek başına Çin'in birincil enerji kaynağı olarak kömürü geçeceği ve toplam kapasitenin 1,38 teravat (TW)'ı aşacağı öngörülüyor; bu da kömürden 150 gigavat (GW) daha fazla.

Geçen yıl 293 GW kurulumla rekor kırdı

2020'den itibaren yıllık rüzgar ve güneş enerjisi kurulumları, kömür için kapasite ilavelerinin üç ila dört katına ulaştı. Geçen yıl Çin, 293 GW rüzgar ve güneş enerjisi kurulumuyla rekor kırarak bu alanda dünya liderliğini pekiştirdi. Geçen yıl sadece rüzgar enerjisi kapasitesi 75 GW'lık yeni ilaveye ulaştı. Öte yandan, Çin'in kömürlü enerji sektörü ise daralıyor. Hükümetin yeni kömür projelerine daha sıkı kısıtlamalar getirmesiyle birlikte, kömür ve temiz enerji arasındaki yıllık kapasite ekleme farkı dramatik bir şekilde açıldı.

2023'TE 275 MİLYON TL HARCADI

Şişecam, Ar-Ge'nin %63'ünü sürdürülebilirliğe ayırdı

Şişecam, geçen yıl Ar-Ge projeleri için harcadığı yaklaşık 275 milyon liranın yüzde 63,5'ini sürdürülebilirlik projelerine ayırdığını bildirdi.

Şirketten yapılan açıklamada, Şişecam, 2023 yılı sürdürülebilirlik raporunu yayımladı. Şirket, 2030 CareforNext sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında yürüttüğü "Gezegeni Korum", "Toplum Güçlendir" ve "Yaşamı Dönüştür" projeleriyle, hedeflerine yönelik somut adımlar atmaya devam etti.

Bu kapsamda geçen yıl toplam 387 milyon lira çevre harcaması yapan şirket, birim üretim başına su tüketim miktarını 2020'ye göre yüzde 25 azalttı. Şirket, yenilenebilir enerji kurulu gücünü ise Türkiye ve İtalya'daki solar enerji yatırımları sonrası 10 megavat pike çıkardı. Şişecam, 2023'te AR-GE projeleri için yaptığı 275 milyon liralık harcamanın yüzde 63,5'ini sürdürülebilirlik projelerine ayırdı. Sürdürülebilir ürünlerin ciro içindeki payı aynı dönemde yüzde 16,2 olarak gerçekleşti.

Şirketin toplam satın alma bütçesindeki yerel tedarik oranı yerel

tedarikçiyi destekleme misyonu doğrultusunda yüzde 79,1 iken yerel tedarik edilen hammadde oranı ise yüzde 86 oldu.

Kadın çalışan oranı yüzde 25'e çıkacak

Sürdürülebilirlik çalışmalarını teknolojiyle destekleyen Şişecam, Bursa, Eskişehir ve Mersin fabrikalarında üretim hattı çalışanları için sanal gerçeklik projesini uygulamaya aldı ve yerinde eğitimler düzenledi.

Cam sektörünün enerji yoğunluğunu göz önünde bulunduran şirket, geçen yıl başlattığı düşük karbonlu yol haritası çalışmalarını kapsamında, 2050 karbon nötr vizyonuna uyumlu teknoloji alternatiflerini belirlemeyi ve bölgesel önceliklendirmeyi hedefliyor.

Daha eşitlikçi ve paylaşımcı bir dünya için toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen Şişecam'ın halihazırda 5 bin 671 kadın çalışanı bulunuyor. Şirket, geçen yıl yüzde 23,6 olan kadın çalışan oranını CareforNext stratejisi kapsamında en az yüzde 25'e ulaştırmayı hedefliyor.

+

Temel
Kotil

Çalık Holding'de üst düzey atama

ÇALIK Holding'in şirketlerinden **Çalık Enerji**'nin yeni CEO'su Temel Kotil oldu.

Şirketten yapılan açıklamaya göre, **Çalık Holding**'in **enerji** sektöründe EPC projeleri, yenilenebilir **enerji** yatırımları, dağıtım ve perakende alanlarındaki faaliyetlerini yürüten dünyanın önde gelen enerji şirketleri arasında yer alan **Çalık Enerji**'de üst düzey atama gerçekleşti.

Havacılık ve uzay sanayisi sektöründe farklı şirketlerde 30 yılı aşkın tecrübeye sahip olan Temel Kotil, 1 Ağustos itibarıyla **Çalık Enerji**'nin CEO'luk görevini üstlendi.

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Uçak Mühendisliği bölümünden 1983'te mezun olan Kotil, 1986'da ABD Michigan Üniversitesi'nin Uçak Mühendisliği bölümünde yüksek lisansını, 1987'de aynı üniversitede Makine Mühendisliği dalında ikinci yüksek lisansını, 1991'de de yine Michigan Üniversitesi'nde Makine Mühendisliği bölümünde doktorasını tamamladı.

1991-1993 arasında İTÜ Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde havacılık ve ileri kompozit laboratuvarlarının kuruculuğu ve yöneticiliğini yapan Kotil, İTÜ Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nde Yardımcı Doçent ve Doçent olarak hizmet verdi ve aynı fakültede Bölüm Başkan Yardımcılığı ve Fakülte Dekan Yardımcılığı görevlerini yürüttü.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Daire Başkanı görevlerinin ardından 2003'te THY'deki kariyerine Teknik Genel Müdür Yardımcısı olarak başlayan Kotil, 2005'te THY Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu Üyeliği'ne atandı.

2005-2011 arasında THY Teknik AŞ'nin Yönetim Kurulu Başkanlığı, 2010-2012 yılları arasında Sun Express Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı. 2015-2023 arasında TUSAŞ (Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.) Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev alan Kotil, 2016-2024 yılları arasında TUSAŞ Genel Müdürlüğü görevini yürüttü. **(Haber Merkezi)**